

**REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W GORZOWIE WIELKOPOLSKIM**

RDOŚ-08-WOOS-II-6617-012/10/pt

POSTANOWIENIE

Na podstawie art. 90 ust. 1, 7 i 8 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r. Nr 199, poz. 1227, z późn. zm.), art. 106 ust.1 i 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. 2000 r., Nr 98, poz. 1071, z późn. zm.), i § 2 ust. 1 pkt 29 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004 r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko (Dz. U. Nr 257, poz. 2573, ze zm.)

- na wniosek Wojewody Lubuskiego znak: IB.II.AAnt.7160-26/09 z dnia: 13 stycznia 2010 r. o uzgodnienie warunków realizacji przedsięwzięcia w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej,
- w oparciu o przedłożone wraz z ww. wnioskiem:
 - decyzję znak: ŚR.II.ANow.66130-3/06 z dnia 22 grudnia 2006 r. o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia polegającego na „budowie drogi ekspresowej S3 Świnoujście – Lubawka – Granica Państwa, odcinek Gorzów Wielkopolski – Węzeł „Międzyrzecz Północ”, wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną, budowlami i urządzeniami budowlanymi, km (-) 0+500 – km 37+146, wydaną przez Wojewodę Lubuskiego,
 - „Raport o oddziaływaniu na środowisko drogi ekspresowej Nr S3 na odcinku Gorzów Wlkp. – Międzyrzecz od km (-) 0+500 do km 37+146”, sporządzony w listopadzie 2009 r. przez zespół pod kierunkiem dr inż. Tadeusza Wójcickiego (DHV POLSKA Sp. z o.o. ul. Domaniewska 41, 02-672 Warszawa),
 - aneks nr 1 do raportu o oddziaływaniu na środowisko drogi ekspresowej Nr S3 na odcinku Gorzów Wlkp. – Międzyrzecz od km (-) 0+500 do km 37+146,
- po przeprowadzeniu ponownej oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko,

uzgadniam realizację przedsięwzięcia o nazwie:

**budowa drogi ekspresowej S3 Świnoujście – Jakuszyce na odcinku od Gorzowa Wlkp.
do węzła Międzyrzecz Północ odcinek 1: od km 18+040 do km 25+500;
odcinek 3: od km 25+500 do km 37+146 wraz z Obwodem Utrzymania Drogowego
przy węźle „Międzyrzecz Północ”**

PS. 12R
30.03.2010
↓
+P4

74.
30.03.2010
11

GDDKiA Oddział w Zielonej Górze
Gorzów Wlkp., dnia 26 marca 2010 r.
OŚRZETWANO DNIA
29.03.2010
Skierowano do:
1. ZP ✓ 29/03/2010
2. ZP
3. ZZ
4. ZF
Jamera
PS. 12R

określając jednocześnie następujące warunki:

1. Warunki na etapie realizacji i eksploatacji przedsięwzięcia.

1.1. Miejsce realizacji: droga ekspresowa S3 odcinek 1 zlokalizowany w km od 18+040 do 25+500 i odcinek 3, zlokalizowany w km od 25+500 do 37+146, położone na terenie gmin: Bledzew, Skwierzyna, Przytoczna, Międzyrzecz, powiatu międzyrzeckiego, województwo lubuskie.

1.2. Zaprojektować obustronne izolacyjne pasy zieleni:

Lp.	Km początku	Km końca	Położenie względem osi drogi	Szer. (max.)	Rodzaj zieleni wysokiej	Uwagi
Projektowany odcinek drogi ekspresowej nr 3						
1	18+930	18+930	prawa	11	1 rząd drzew liściastych	za drogą serwisową, wraz z otaczającą roślinnością trawiastą
2	19+030	19+030	lewa	10	1 rząd drzew iglastych	przy zbiornikach retencyjnych
3	19+040	19+500	lewa	20	5 rzędów drzew liściastych, 6 rzędów krzewów	za drogą serwisową
4	20+200	20+380	prawa	15	3 rzędy drzew liściastych, 3 rzędy krzewów	za drogą serwisową
5	20+360	20+430	lewa	15	1 rząd drzew liściastych, 1 rząd krzewów	za drogą serwisową
6	20+700	21+000	prawa	10	3 rzędy drzew liściastych, 1 rząd krzewów	za drogą serwisową
7	23+500	23+540	prawa	10	3 rzędy drzew liściastych, 2 rzędy drzew iglastych	
8	23+500	23+525	lewa	10	1 rząd drzew liściastych	wraz z otaczającą roślinnością trawiastą
9	23+520	23+525	lewa	10	2 rzędy drzew liściastych, 2 rzędy drzew iglastych	za drogą leśną
Projektowany odcinek drogi krajowej nr 24						
1	1+500	1+680	lewa	10	1 rząd drzew liściastych	za drogą serwisową
2	1+500	2+000	lewa	20	5 rzędów drzew liściastych, 2 rzędy drzew iglastych, 12 rzędów krzewów	pomiędzy drogą główną a drogą serwisową
3	1+550	1+650	prawa	20	1 rząd drzew liściastych, 1 rząd drzew iglastych	
4	1+670	2+240	prawa	20	11 rzędów drzew liściastych, 3 rzędy drzew iglastych, 14 rzędów krzewów	pomiędzy drogą główną a drogą serwisową
5	1+680	2+190	prawa	10	2 rzędy drzew liściastych	za drogą serwisową

6	2+300	3+140	prawa	15	8 rzędów drzew liściastych, 23 rzędy krzewów	
7	2+310	3+200	lewa	15	6 rzędów drzew liściastych, 22 rzędy krzewów	
8	3+140	3+200	lewa	25	1 rząd drzew liściastych, 1 rząd krzewów	za drogą serwisową
9	3+160	3+240	prawa	8	1 rząd drzew iglastych	przy zbiornikach retencyjnych, wraz z otaczającą roślinnością trawiastą
10	3+200	3+260	lewa	8	1 rząd drzew iglastych	przy zbiornikach retencyjnych, wraz z otaczającą roślinnością trawiastą
11	3+260	3+480	prawa	10	2 rzędy drzew liściastych, 1 rząd krzewów	
12	3+460	3+460	lewa	10	1 rząd drzew liściastych	za drogą serwisową, wraz z otaczającą roślinnością trawiastą
13	3+240	3+460	prawa	10	2 rzędy drzew liściastych, 1 rząd krzewów	
14	3+240	3+460	prawa	10	1 rząd drzew liściastych	za drogą serwisową, wraz z otaczającą roślinnością trawiastą
15	3+280	3+500	prawa	10	1 rząd drzew liściastych	za drogą serwisową, wraz z otaczającą roślinnością trawiastą
16	3+440	3+500	lewa	10	1 rząd drzew liściastych	za drogą serwisową, wraz z otaczającą roślinnością trawiastą
17	3+500	3+790	lewa	15	2 rzędy drzew liściastych	
18	3+500	3+670	prawa	15	2 rzędy drzew liściastych	
19	3+810	4+080	prawa	15	4 rzędy drzew liściastych	

1.3. Budowa przejść dla zwierząt:

- przejście dolne dla dużych zwierząt w Oberskim Młynie w km 18+800, zblokowane z mostem MS-14 o następujących parametrach techniczno – funkcjonalnych:
 - minimalna wysokość 4,7 m dla dróg leśnych;
 - przejście przebiega pod wiaduktem, który w świetle ma wymiar 214,0 m

- (minimalna szerokość przejścia na każdym z brzegów to ok. 76 m;
 - skosy naprowadzające o minimalnym kącie odgięcia od osi przejścia 30°;
 - ekrany akustyczne:
 - ekran EA-10Aa oraz EA-10Ab o długości $L = 2 \times 295$ m i wysokości $H = 2$ m (od km 18+700 do km 18+995),
 - obustronne ogrodzenie z siatki stalowej na słupkach stalowych o wysokości 2,4 m;
 - siatka stalowa o splocie typu tkackiego z drutu ocynkowanego ze stali wysokowęglowej z przegięciami na drutach:
 - wielkość siatki (do wysokości 0,75 m) druty poziome max co 5 cm, a druty pionowe max co 15 cm,
 - wysokość siatki 240 cm ilość drutów poziomych 26,
 - siatka stalowa będzie się zazębiała z siatką HD-PE, o wysokości 60 cm, rozmiarze oczek nie większym niż 11 mm × 11 mm, która zostanie wkopana w grunt na głębokość 0,7 m;
- przejście dolne dla średnich zwierząt PZŚ-19 w zalesionej części poligonu wojskowego Skwierzyna w km 23+520 o następujących parametrach techniczno – funkcjonalnych:
- minimalna wysokość skrajni pionowej pod obiektem $H = 5,1$ m;
 - szerokość przejścia $B = 12$ m;
 - długość przejścia $L = 38,52$ m;
 - współczynnik względnej ciasnoty $E = 1,6$
 - półka gruntowa na całej szerokości przejścia 12 m;
 - skosy naprowadzające o minimalnym kącie odgięcia od osi przejścia 30°;
 - ekrany z paneli drewnianych pochlaniających w postaci pionowych ścian o wysokości 2,0 m:
 - ekran EA-11a, strona lewa, od km 23+486,35 do km 23+566,35 o długości $L = 80$ m i wysokości $H = 2,0$ m (2,30 m),
 - ekran EA-11b, strona prawa, od km 23+486,01 do km 23+566,00 o długości $L = 80$ m i wysokości $H = 2,0$ m (2,30 m),
 - obustronne ogrodzenie z siatki stalowej na słupkach stalowych o wysokości 2,4 m;
 - siatka stalowa o splocie typu tkackiego z drutu ocynkowanego ze stali wysokowęglowej z przegięciami na drutach:
 - wielkość siatki (do wysokości 0,75 m) druty poziome max co 5 cm, a druty pionowe max co 15 cm,
 - wysokość siatki 240 cm ilość drutów poziomych 26,
 - siatka stalowa będzie się zazębiała z siatką HD-PE, która zostanie wkopana w grunt na głębokość 0,7 m;
 - dodatkowe zabezpieczenie w formie siatki HD-PE o oczkach nie większych niż 11 mm i wysokości 0,6 m powyżej terenu oraz zagłębieniu w gruncie 0,7 m;
- przejście dolne dla średnich zwierząt PZŚ-3 w Popowie w km 26+580 o następujących parametrach techniczno – funkcjonalnych:
- minimalna wysokość skrajni pionowej pod obiektem $H = 4,0$ m;
 - szerokość przejścia $B = 8$ m;
 - długość przejścia $L = 33,00$ m;
 - współczynnik względnej ciasnoty $E = 1,0$;
 - półka gruntowa na całej szerokości przejścia 8,0 m;

- skosy naprowadzające o minimalnym kącie odgięcia od osi przejścia 30°;
- ekrany z paneli drewnianych pochłaniających w postaci pionowych ścian o wysokości 2,0 m:
 - ekran EA-12a, strona lewa, od km 26+550,32 do km 26+609,79 o długości $L = 60$ m i wysokości $H = 2,0$ m (2,10 m),
 - ekran EA-12a, strona prawa, od km 26+549,64 do km 26+610,24 o długości $L = 60$ m i wysokości $H = 2,0$ m (2,10 m),
- obustronne ogrodzenie z siatki stalowej na słupkach stalowych o wysokości 2,4 m;
- siatka stalowa o splocie typu tkackiego z drutu ocynkowanego ze stali wysokowęglowej z przegięciami na drutach:
 - wielkość siatki wielkość siatki (do wysokości 0,75 m) druty poziome max co 5 cm, a druty pionowe max co 15 cm,
 - wysokość siatki 240 cm ilość drutów poziomych 26,
- siatka stalowa będzie się zazębiała z siatką HD-PE, która zostanie wkopana w grunt na głębokość 0,7 m;
- dodatkowe zabezpieczenie w formie siatki HD-PE o oczkach nie większych niż 11 mm i wysokości 0,6 m powyżej terenu oraz zagłębieniu w gruncie 0,7 m;
- regionalne przejście górne dla dużych zwierząt PZD-25 w lasach Międzyrzeczkich w km 29+550 o następujących parametrach techniczno – funkcjonalnych:
 - przejście dla zwierząt o nawierzchni biologicznej – 50 – 79,45 m;
 - skosy rozszerzające (na obiekcie mostowym) o minimalnym kącie odgięcia od osi przejścia 30°;
 - skosy naprowadzające (poza obiektem mostowym) o minimalnym kącie odgięcia od osi przejścia 60°;
 - strefy podejścia o maksymalnym pochyleniu terenu 5%;
 - łączna grubość warstw na obiekcie wynosi 0,7 m, zasadniczą nawierzchnię na obiekcie stanowi warstwa gruntu o grubości 0,65 m, warstwa ziemi urodzajnej powinna wynosić minimum 40 cm;
 - na przejściu powinny zostać wykonane nasadzenia zgodne z projektem gospodarki zielenią tj.: brzoza brodawkowata *Betula verrucosa* 10 st., olsza czarna *Alnus glutinosa* 92 szt., sosna zwyczajna *Pinus silvestris* 1050 st., leszczyna pospolita *Corylus avellana* 26 szt.;
 - ekrany z paneli drewnianych pochłaniających w postaci pionowych ścian o wysokości 2,0 m:
 - ekran EA-13a, strona lewa, długości $L=346,9$ m (w tym 129,64 m na PZD-25, 108,0 + 109,26 na stożku naprowadzającym), wysokość $H=2,0$ m (2,10 m),
 - ekran EA-13b, strona prawa, długości $L=346,9$ m (w tym 129,64 m na PZD-25, 108,0 + 109,26 na stożku naprowadzającym), wysokość $H=2,0$ m (2,10 m),
 - zaleca się sadzenie roślin osłaniających ekrany zgodnie z projektem roślin sadzone przy ekranach powinny być sadzone po dwa, trzy gatunki;
 - obustronne ogrodzenie z siatki stalowej na słupkach stalowych o wysokości 2,4 m;
 - siatka stalowa o splocie typu tkackiego z drutu ocynkowanego ze stali wysokowęglowej z przegięciami na drutach:

- wielkość siatki (do wysokości 0,75 m) druty poziome max co 5 cm, a druty pionowe max co 15 cm,
 - wysokość siatki 240 cm ilość drutów poziomych 26,
- siatka stalowa będzie się zazębiała z siatką HD-PE, która zostanie wkopana w grunt na głębokość 0,7 m;
- dodatkowe zabezpieczenie w formie siatki HD-PE o oczkach nie większych niż 11 mm i wysokości 0,6 m powyżej terenu oraz zagłębieniu w gruncie 0,7 m;
- przejście dolne dla płazów i gadów PPG-2 i PZG-2a w Rojewie - Porąbce w km 31+470 (suche przepusty ekologiczne) o następujących parametrach techniczno – funkcjonalnych:
 - PPG-2 przekrój prostokątny o szerokości 2,5 m i minimalnej wysokości 1,5 m (w części przeznaczonej dla zwierząt);
 - długość przejścia L = 34,00 m;
 - PPG-2 przekrój prostokątny o szerokości 2,5 m i minimalnej wysokości 1,5 m (w części przeznaczonej dla zwierząt);
 - długość przejścia L = 7,70 m;
 - obustronne ogrodzenie z siatki stalowej na słupkach stalowych o wysokości 2,4 m;
 - siatka stalowa o splocie typu tkackiego z drutu ocynkowanego ze stali wysokowęglowej z przegięciami na drutach:
 - wielkość siatki (do wysokości 0,75 m) druty poziome max co 5 cm, a druty pionowe max co 15 cm,
 - wysokość siatki 240 cm ilość drutów poziomych 26,
 - siatka stalowa będzie się zazębiała z siatką HD-PE, która zostanie wkopana w grunt na głębokość 0,7 m,;
 - dodatkowe zabezpieczenie w formie siatki HD-PE o oczkach nie większych niż 11 mm i wysokości 0,6 m powyżej terenu oraz zagłębiona w gruncie 0,7 m istotnym elementem ogrodzenia jest wygięcie górnej krawędzi siatki (min. 5 cm) wygiętej w kierunku „od drogi”, zabezpieczenie to spełnia funkcję ogrodzenia ochronno – naprowadzającego dla płazów, gadów i małych ssaków na odcinku od km 31+200 do km 31+570;
- regionalne przejście dolne dla dużych zwierząt PZD-27 w Rojewie – Białych Domkach w km 32+350 o następujących parametrach techniczno – funkcjonalnych:
 - minimalna wysokość pod drogą leśną 4,5 m;
 - przejście dla zwierząt dużych przebiega pod wiaduktem, który w świetle ma wymiar: $12,77 + 19,00 = 50,77$ m;
 - skosy naprowadzające o minimalnym kącie odgięcia od osi przejścia 30° ;
 - ekrany z paneli drewnianych pochłaniających w postaci pionowych ścian o wysokości 2,0 m:
 - ekran EA-14a, strona lewa, od km 32+268,34 do km 32+397,41 o długości L = 130,0 m i wysokości H = 2,0 m (2,10 m),
 - ekran EA-14b, strona prawa, od km 32+267,91 do km 32+398,28 o długości L = 129,5 m i wysokości H = 2,0 m (2,10 m),
- przejście dla małych zwierząt PZM-4 w Głębokim w km 32+660 (mokry tunel ekologiczny) o następujących parametrach techniczno – funkcjonalnych:
 - przekrój prostokątny o szerokości 2,5 m i minimalnej wysokości 2,0 m (w części przeznaczonej dla zwierząt);

- długość przejścia 54,6 m;
 - wierzchnia warstwa powierzchni przejścia pokryta będzie humusem;
 - skosy naprowadzające o minimalnym kącie odgięcia od osi przejścia 30°;
 - ekrany z paneli drewnianych pochłaniających w postaci pionowych ścian o wysokości 2,0 m:
 - ekran EA-15a, strona lewa, od km 32+630,61 do km 32+690,18 o długości $L = 60,0$ m i wysokości $H = 2,0$ m (2,10 m),
 - ekran EA-15a, strona prawa, od km 32+630,22 do km 32+690,62 o długości $L = 60,0$ m i wysokości $H = 2,0$ m (2,10 m),
 - obustronne ogrodzenie z siatki stalowej na słupkach stalowych o wysokości 2,4 m;
 - siatka stalowa o splocie typu tkackiego z drutu ocynkowanego ze stali wysokowęglowej z przegięciami na drutach:
 - wielkość siatki (do wysokości 0,75 m) druty poziome max co 5 cm, a druty pionowe max co 15 cm,
 - wysokość siatki 240 cm ilość drutów poziomych 26,
 - siatka stalowa będzie się zazębiała z siatką HD-PE, która zostanie wkopana w grunt na głębokość 0,7 m;
 - dodatkowe zabezpieczenie w formie siatki HD-PE o oczkach nie większych niż 11 mm i wysokości 0,6 m powyżej terenu oraz zagłębieniu w gruncie 0,7 m,
- przejście dolne dla płazów i gadów PPG-3 w Głębokim w km 34+100 (suchy przepust ekologiczny) o następujących parametrach techniczno – funkcjonalnych:
- przekrój prostokątny o szerokości 2,5 m i minimalnej wysokości 1,5 m (w części przeznaczonej dla zwierząt);
 - długość przejścia 41,20 m;
 - skosy naprowadzające o minimalnym kącie odgięcia od osi przejścia 30°;
 - obustronne ogrodzenie z siatki stalowej na słupkach stalowych o wysokości 2,4 m;
 - siatka stalowa o splocie typu tkackiego z drutu ocynkowanego ze stali wysokowęglowej z przegięciami na drutach:
 - wielkość siatki (do wysokości 0,75 m) druty poziome max co 5 cm, a druty pionowe max co 15 cm,
 - wysokość siatki 240 cm ilość drutów poziomych 26,
 - siatka stalowa będzie się zazębiała z siatką HD-PE, która zostanie wkopana w grunt na głębokość 0,7 m;
 - dodatkowe zabezpieczenie w formie siatki HD-PE o oczkach nie większych niż 11 mm i wysokości 0,6 m powyżej terenu oraz zagłębieniu w gruncie 0,7 m, istotnym elementem ogrodzenia jest wygięcie górnej krawędzi siatki (min. 5 cm) wygiętej w kierunku „od drogi”, zabezpieczeni to spełnia funkcję ogrodzenia ochronno – naprowadzającego dla płazów, gadów i małych ssaków na odcinku od km 34+000 do km 35+100;
- przejście dolne dla płazów i gadów PPG-4 w Głębokim w km 34+950 (suchy przepust ekologiczny) o następujących parametrach techniczno – funkcjonalnych:
- przekrój prostokątny o szerokości 2,5 m i minimalnej wysokości 1,5 m (w części przeznaczonej dla zwierząt);
 - długość przejścia 40,00 m;
 - skosy naprowadzające o minimalnym kącie odgięcia od osi przejścia 30°;

- obustronne ogrodzenie z siatki stalowej na słupkach stalowych o wysokości 2,4 m;
 - siatka stalowa o splocie typu tkackiego z drutu ocynkowanego ze stali wysokowęglowej z przegięciami na drutach:
 - wielkość siatki (do wysokości 0,75 m) druty poziome max co 5 cm, a druty pionowe max co 15 cm,
 - wysokość siatki 240 cm ilość drutów poziomych 26,
 - siatka stalowa będzie się zazębiała z siatką HD-PE, która zostanie wkopana w grunt na głębokość 0,7 m;
 - dodatkowe zabezpieczenie w formie siatki HD-PE o oczkach nie większych niż 11 mm i wysokości 0,6 m powyżej terenu oraz zagłębieniu w gruncie 0,7 m, istotnym elementem ogrodzenia jest wygięcie górnej krawędzi siatki (min. 5 cm) wygiętej w kierunku „od drogi”, zabezpieczeni to spełnia funkcję ogrodzenia ochronno – naprowadzającego dla płazów, gadów i małych ssaków na odcinku od km 34+000 do km 35+100;
- przejście dolne dla średnich zwierząt PZŚ-29 pod drogą nr 24 w Chełmsku w km 1+320 o następujących parametrach techniczno – funkcjonalnych:
- minimalna wysokość skrajni pionowej pod obiektem $H = 5,5$ m;
 - szerokość przejścia $B = 22,6$ m;
 - długość przejścia $L = 12,40$ m;
 - współczynnik względnej ciasnoty $E = 10,0$;
 - 2 półki gruntowe o szerokości 14,2 m i 0,9 m z nawierzchnią humusową (gr 10 cm ubitej) pełniącą przejście dla zwierząt;
 - skosy naprowadzające o minimalnym kącie odgięcia od osi przejścia 30° ;
 - ekrany z paneli drewnianych pochlaniających w postaci pionowych ścian o wysokości 2,0 m:
 - ekran EA-16a, strona lewa od km 1+263,98 do km 1+343,98 długości $L = 2,0$ m (2,0 m),
 - ekran EA-16b, strona prawa od km 1+263,98 do km 1+343,98 długości $L = 2,0$ m (2,0 m),
 - obustronne ogrodzenie z siatki stalowej na słupkach stalowych o wysokości 2,4 m;
 - siatka stalowa o splocie typu tkackiego z drutu ocynkowanego ze stali wysokowęglowej z przegięciami na drutach:
 - wielkość siatki (do wysokości 0,75 m) druty poziome max co 5 cm, a druty pionowe max co 15 cm,
 - wysokość siatki 240 cm ilość drutów poziomych 26,
 - siatka stalowa będzie się zazębiała z siatką HD-PE, która zostanie wkopana w grunt na głębokość 0,7 m;
 - dodatkowe zabezpieczenie w formie siatki HD-PE o oczkach nie większych niż 11 mm i wysokości 0,6 m powyżej terenu oraz zagłębieniu w gruncie 0,7 m;
- 1.4. Przejście dolne dla średnich zwierząt pod drogą nr 24 w Chełmsku, przewidziane do wybudowania w km 2+000, zrealizować jako przejście dolne dla średnich zwierząt (PZŚ-29) pod drogą nr 24 w Chełmsku w km 1+320.
- 1.5. Stosować w rejonach wzmożonej koncentracji płazów i gadów (km 31+200 – 31+570, km 34+000 – 35+100) w okresach migracji wiosennych (15.III – 30.IV) oraz jesiennych (15.VIII – 30.IX) na zaobserwowanych szlakach migracji tymczasowe środki ochrony

w postaci ogrodzenia ochronnego o wysokości 60 cm, uniemożliwiające płazom i gadom wkroczenie na teren budowy oraz wkopanych w grunt wiader o wysokości ścianek 30 – 40 cm, rozmieszczonych wzdłuż ogrodzenia, co 10 m (wiadra utrzymywać w stanie suchym oraz zebrane w nich osobniki przenosić 1 – 3 razy na dobę).

1.6. Wymagania dotyczące ochrony stanowisk gatunków objętych ochroną ścisłą według poniższej lokalizacji:

- kania ruda – zakaz prowadzenia robót budowlanych emitujących ponadnormatywny hałas oraz wycinki drzew w km 9+400-10+600 - okres lęgowy 1.03-31.08,
- bielik – zakaz prowadzenia robót budowlanych emitujących ponadnormatywny hałas oraz wycinki drzew w km 13+600-14+600 oraz 32+200 - 33+300 - okres lęgowy 01.01.- 31.07,
- rybołów – zakaz prowadzenia robót budowlanych emitujących ponadnormatywny hałas oraz wycinki drzew w km 33+400 - 34+700 - okres lęgowy 1.03-31.08,

1.7. Dla ochrony siedlisk i żerowisk nietoperzy oraz dla ochrony nietoperzy przed potencjalnymi zderzeniami z poruszającymi się po drodze ekspresowej S3 pojazdami, należy wykonać specjalne ogrodzenia z siatki plastikowej o następujących parametrach i lokalizacji:

a) wysokość ogrodzenia 4 m w tym:

- siatka koloru zielonego typu plecionki w formie pasków o szerokości co najmniej 0,5 cm o wymiarach oczek nie większych niż 5×5 cm,
- lokalizacja ogrodzenia:
 - ogrodzenie nr ON-1: od km 18+350 do km 18+700 strona lewa,
 - ogrodzenie nr ON-1A: od km 18+995 do km 21+600 strona lewa,
 - ogrodzenie nr ON-2; od km 18+350 do km 21+760 strona prawa,
 - ogrodzenie nr ON-3: od km 24+150 do km 24+500 strona lewa,
 - ogrodzenie nr ON-4: od km 27+550 do km 27+850 strona lewa,
 - ogrodzenie nr ON-5: od km 27+550 do km 27+730 strona prawa,
 - ogrodzenie nr ON-6: od km 27+900 do km 28+250 strona lewa,
 - ogrodzenie nr ON-7: od km 27+780 do km 28+230 strona prawa,
 - ogrodzenie nr ON-8: od km 28+300 do km 32+269 strona lewa,
 - ogrodzenie nr ON-9: od km 28+280 do km 32+269 strona prawa,
 - ogrodzenie nr ON-10: od km 32+397 do km 32+624 strona lewa,
 - ogrodzenie nr ON-11: od km 32+397 do km 32+635 strona prawa,
 - ogrodzenie nr ON-12: od km 32+684 do km 35+550 strona lewa,
 - ogrodzenie nr ON-13: od km 32+696 do km 35+550 strona prawa,

b) ogrodzenia dla nietoperzy o wysokości 2 m montowane na następujących ekranach akustycznych (tak aby łączna wysokości ekranu i ogrodzenia wynosiła 4 m),

- ogrodzenie nr ON-1a, na ekranie dla zwierząt EA-10A, od km 18+700 do km 18+995 strona lewa,
 - ogrodzenie nr ON-1Aa, na ekranie wojskowym EA-17, od km 21+600 do km 21+840 strona lewa,
 - ogrodzenie nr ON-2a, na ekranie wojskowym EA-18, od km 21+760 do km 21+840 strona prawa,
 - ogrodzenie nr ON-8a, na ekranie osłonowym EA-14, od km 32+269 do km 32+397 strona lewa,
 - ogrodzenie nr ON-9a, na ekranie osłonowym EA-14, od km 32+269 do km 32+397 strona prawa,
 - ogrodzenie nr ON-10a, na ekranie osłonowym EA-15, od km 32+624 do km 32+684 strona lewa,
 - ogrodzenie nr ON-11a, na ekranie osłonowym EA-15, od km 32+635 do km 32+696 strona prawa.
- 1.8. Prowadzić właściwą eksploatację zrealizowanego przedsięwzięcia poprzez: stałą kontrolę, bieżące czyszczenie, konserwację oraz ewentualne naprawy urządzeń podczyszczających (separatory, zbiorniki retencyjne, zbiorniki retencyjno-infiltracyjne oraz rowy drogowe).
- 2. Wymagania dotyczące monitoringu.**
- 2.1. W celu zapewnienia właściwej drożności i funkcjonalności korytarzy migracji fauny, podtrzymujących na terenie województwa lubuskiego ogólną spójność Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000, wykonać monitoring działań ochronnych (przejść), służących rzeczywistej ocenie realizacji działań łagodzących oraz minimalizujących potencjalne negatywne oddziaływanie efektu bariery antropogenicznej (wynikającej z realizacji inwestycji) na powiązanie i łączność poszczególnych obszarów w sieci Natura 2000.
- 2.2. Monitoring przejść dla zwierząt pod kątem wykorzystania przez poszczególne gatunki, należy zaprojektować w sposób umożliwiający:
- a) obiektywną ocenę następujących wskaźników:
 - właściwy dobór lokalizacji przejść,
 - odpowiednie zagęszczenie przejść,
 - dobranie właściwego typu oraz parametrów przejść do sytuacji przestrzennej, a także ekologii gatunków zwierząt, jakim przejścia mają służyć,
 - zróżnicowania rodzajów przejść, by wszystkie gatunki zwierząt (o różnych wymaganiach) mogły przekraczać planowaną inwestycję liniową,
 - odpowiednie zagospodarowanie (aranżacja) roślinności naprowadzającej do przejść oraz ich optymalną osłonę,
 - właściwy stan ogrodzenia,
 - b) zebranie danych, pod kątem dostarczenia informacji o skuteczności zastosowanych środków ochronnych (przejść), umożliwiając ewentualną weryfikację i ulepszanie.
- 2.3. Monitoring należy prowadzić przez okres 5 lat od oddania obiektów (przejść) do użytkowania, pod kątem oceny skuteczności i efektywności wykorzystania ich przez dzikie gatunki zwierząt, ze szczególnym uwzględnieniem informacji o gatunkach wskaźnikowych (tj. wilka, rysia, wydry i bobra) a także o dużych ssakach kopytnych.
- 2.4. Wyniki prowadzonego monitoringu przedkładać Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim do końca roku kalendarzowego, poczynając od dnia oddania obiektu do użytkowania.

2.5. Wymagania dotyczące monitoringu stanowisk ptaków, których ochrona wymaga ustalenia stref ochrony ostoje miejsc rozrodu i regularnego przebywania w fazie realizacji przedsięwzięcia:

- a) przedmiot monitoringu;
 - kania ruda (*Milvus milvus*) – w km 9+400 – 10+600,
 - bielik (*Haliaeetus albicilla*) – w km 13+600 – 14+600 oraz 32+400 – 32+900,
 - rybołów (*Pandion haliaetus*) – w km 33+400 – 34+700,
- b) metodyka oraz termin realizacji monitoringu;
 - monitoring prowadzony metodą punktową,
 - w okresie lęgowym tj. od 1 stycznia do 31 sierpnia, każdego roku w fazie realizacji przedsięwzięcia,
- c) szczegółowy zakres realizacji monitoringu;
 - przeprowadzenie monitoringu wstępnego na początku okresu lęgowego (potwierdzenie przystąpienia przez konkretną parę do lęgów w określonej powyżej lokalizacji),
 - przeprowadzenie dwóch dodatkowych kontroli określających wynik rozrodu (w przypadku potwierdzenia zajęcia stanowiska tj. gniazda przez ptaki),
 - dodatkowe kontrole wykonać w terminie: 1 kontrola – w drugiej dekadzie czerwca, 2 kontrola – w pierwszej dekadzie lipca,
 - wyniki monitoringu należy zinterpretować i przedkładać Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim w formie corocznych raportów, w okresie jego realizacji,
 - w uzasadnionym przypadku, w razie stwierdzenia niekorzystnych zmian, inwestor podejmie adekwatne środki i/lub działania łagodzące w stosunku do zidentyfikowanych negatywnych oddziaływań na stan ochrony przedmiotów monitoringu.

2.6. Wymagania dotyczące monitoringu przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000 PLH080041 „Skwierzyna” oraz PLH080003 „Nietoperek” w fazie realizacji oraz użytkowania przedsięwzięcia:

- a) gatunek chiropterofauna stanowiąca przedmiot ochrony w obszarach Natura 2000 PLH080003 „Nietoperek” i PLH080041 „Skwierzyna”,
- b) metodyka monitoringu;
 - Identyfikacja ofiar kolizji z pojazdami:
 - metoda polega na bezpośredniej identyfikacji i liczeniu ofiar kolizji na jezdniach i w pasie poboczy. Ofiary powinny zostać szczegółowo scharakteryzowane z podaniem (w miarę możliwości) gatunku, płci, grupy wiekowej. Lokalizację należy określić wg kilometraża drogi ekspresowej, dodatkowo należy opisać rodzaje siedlisk znajdujące się po obu stronach drogi ekspresowej oraz sporządzić dokumentację fotograficzną. Identyfikację należy prowadzić przez pieszą penetrację obszaru pomiędzy krawędzią jezdni a ogrodzeniem ochronnym – po obu stronach drogi ekspresowej. Obserwator powinien używać lornetki do identyfikacji ofiar na jezdni. Metoda często sprawia problemy przy identyfikacji szczegółowej ze względu na silne uszkodzenie tuszy ofiary,
 - Identyfikacja ofiar kolizji z ekranami i ogrodzeniem drogi ekspresowej:
 - metoda polega na bezpośredniej identyfikacji i liczeniu ofiar kolizji po obu stronach ekranów akustycznych, ekranów antyosłnieniowych i ogrodzeń. Ofiary powinny zostać szczegółowo scharakteryzowane z podaniem (w miarę możliwości) gatunku, płci, grupy wiekowej. Lokalizację należy określić wg kilometraża drogi ekspresowej, należy opisać rodzaje siedlisk znajdujące się po obu stronach drogi ekspresowej oraz

sporządzić dokumentację fotograficzną. Dodatkowo należy odnotować, po której stronie ekranu znaleziono ofiarę oraz podać typ i parametry ekranu w miejscu kolizji oraz zastosowane działania ochronne w przypadku ekranów przezroczystych, ogrodzeń. Identyfikację należy prowadzić przez pieszą penetrację obszaru przy krawędzi ekranu – po jego obu stronach,

c) Lokalizacja:

- odcinek I: od km 18+350 do km 21+840, obustronnie,
- odcinek II: od km 24+300 do km 24+500, strona lewa,
- odcinek III: od km 27+550 do km 35+550, obustronnie,

d) terminy: ww. badania muszą być przeprowadzone w okresie wiosennym i jesiennym w zakresie określenia migracji nietoperzy na żerowiska;

- monitoring wiosenny powinien być prowadzony w terminie pomiędzy 15. marca, a 30. kwietnia. Kontrole prowadzone we wskazanym okresie powinny być wykonywane raz w tygodniu. W trakcie jednej kontroli, prowadzonej do 3 godzin po wschodzie słońca, należy wykonać monitoring obu poboczy drogi,
 - monitoring letni (rozpraszanie się kolonii) – prowadzony w czasie rozpraszania się kolonii (okresie najbardziej newralgicznym ze względu na liczbę możliwych kolizji, podyktowanej dużą liczbą młodych nie potrafiących jeszcze dobrze latać nietoperzy) – powinien być prowadzony w terminie pomiędzy 21. lipca, a 15. sierpnia. Ze względu na istotność okresu rozpraszania kolonii kontrole powinny być prowadzone dwa razy w tygodniu. W trakcie jednej kontroli należy wykonać monitoring obu poboczy drogi, do 3 godz. po wschodzie słońca,
 - monitoring jesienny powinien być prowadzony w terminie 15. sierpnia – 30. października. Kontrole prowadzone we wskazanym okresie powinny być wykonywane raz w tygodniu. W trakcie jednej kontroli, prowadzonej do 3 godzin po wschodzie słońca, należy wykonać monitoring obu poboczy drogi,
 - monitoring powinien zapewnić jak najpełniejszą ocenę śmiertelności nietoperzy na przedmiotowym odcinku drogi ekspresowej, dlatego należy w sposób optymalny ustalić terminy i częstotliwość prowadzonych badań. Zaleca się prowadzenie monitoringu przez 3 lata po oddaniu inwestycji do użytkowania. Wykonawca monitoringu powinien zostać zobowiązany do przedstawiania Inwestorowi i Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska corocznego sprawozdania z prowadzonych badań, natomiast w trzecim roku po oddaniu inwestycji do użytkowania sporządzi raport podsumowujący wyniki trzyletnich badań wraz z ich omówieniem i przedstawieniem wniosków pozwalających na pełną ocenę sytuacji i podjęcie decyzji, co do dalszych działań,
 - należy podkreślić, że wnioski z ekspertyzy, o której mowa powyżej, powinny wynikać również z analizy zmian zachodzących w siedliskach nietoperzy, dla których ochrony wyznaczono obszary Natura 2000 „Skwierzyna” i „Nietoperek”,
 - związane jest to ze zmianą sytuacji w środowisku, ale również z ciągłym prowadzeniem nowych badań nad śmiertelnością zwierząt, w tym nietoperzy, na drogach oraz wprowadzaniem nowych sposobów zabezpieczania dróg,
- e) wartości progowe: znaczne zmniejszenie liczebności gatunku. Niezbędne jest reagowanie zarządzającego drogą na zmiany środowiskowe i wynikająca stąd konieczność dostosowywania zabezpieczeń do aktualnej sytuacji. Wyniki monitoringu będą przedstawiane organowi ochrony przyrody. W razie stwierdzenia niekorzystnych zmian proponuje się podjąć działania zapobiegawcze lub kompensujące,
- f) podmiot odpowiedzialny: inwestor (GDDKiA w Zielonej Górze)

- g) przedmiotowy monitoring, należy prowadzić przez okres 3 lat od dnia oddania przedsięwzięcia do użytkowania; wyniki monitoringu należy zinterpretować i przedłożyć Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim w formie pisemnej, po zakończeniu realizacji monitoringu.

3. Wymagania dotyczące analizy porealizacyjnej.

- 3.1. W analizie porealizacyjnej, o której mowa w pkt II.2. decyzji Wojewody Lubuskiego znak: ŚR.II.ANow.66130-3/06 z dnia 22.12.2006 r. o środowiskowych uwarunkowaniach, należy ocenić skuteczność zastosowanych rozwiązań projektowych w zakresie ochrony przed hałasem, ochrony środowiska gruntowo – wodnego, stopnia realizacji i skuteczności zastosowanych działań minimalizujących negatywne oddziaływanie drogi na środowisko.
- 3.2. Wyniki prowadzonego monitoringu i analizę porealizacyjną przedłożyć Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp. w terminie określonym w pkt II.2. decyzji Wojewody Lubuskiego z dnia 22 grudnia 2006 r. znak: ŚR.II.ANow.66130-3/06.

UZASADNIENIE

Wojewoda Lubuski wystąpił do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z wnioskiem znak IB.II.AAnt.7160-26/09 z dnia 13 stycznia 2010 r. o uzgodnienie warunków realizacji przedsięwzięcia o nazwie „Budowa drogi ekspresowej S3 Świnoujście – Jakuszyce, na odcinku od Gorzowa Wlkp. do węzła Międzyrzecz Północ, odcinek 1: od km 18+040 do km 25+500, odcinek 3: od km 25+500 do km 37+146 wraz z Obwodem Utrzymania Drogowego przy węźle Międzyrzecz Północ”, załączając do wniosku:

- wniosek Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Zielonej Górze o zezwolenie na realizację inwestycji drogowej, łącznie z wnioskiem o przeprowadzenie ponownej oceny oddziaływania na środowisko oraz uzgodnienie środowiskowych warunków realizacji przedsięwzięcia (data wpływu do LUW: 30.10.2009 r.),
- decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, wydaną przez Wojewodę Lubuskiego (znak: ŚR.II.ANow.66130-3/06 z dnia 22 grudnia 2006 r.),
- trzy egzemplarze raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko wraz z jego zapisem na elektronicznych nośnikach danych (tytuł: „Raport o oddziaływaniu na środowisko drogi ekspresowej Nr S3 na odcinku Gorzów Wlkp. – Międzyrzecz od km (-) 0+500 do km 37+146 ”); raport został sporządzony w listopadzie 2009 r. przez DHV POLSKA Sp. z o.o. ul. Domaniewska 41, 02-672 Warszawa, zespół pod kierunkiem dr inż. Tadeusza Wójcickiego.

Przedsięwzięcie, będące przedmiotem ww. wniosku i ponownej oceny oddziaływania na środowisko, wyszczególnione jest w § 2 ust. 1 pkt 29 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004 r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko (Dz. U. z 2004 r. Nr 257, poz. 2573 ze zm.), stanowi więc – zgodnie z art. 173 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r. Nr 199, poz. 1227 ze zm.) – przedsięwzięcie mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, określone w art. 59 ust. 1 pkt 1 tej ustawy.

W myśl art. 90 ust. 1 w/cyt. ustawy organem właściwym do wydania postanowienia w sprawie uzgodnienia warunków realizacji takiego przedsięwzięcia – po przeprowadzeniu oceny oddziaływania na środowisko – jest regionalny dyrektor ochrony środowiska. Ponowna ocena oddziaływania na środowisko, prowadzona przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska, nie obejmuje udziału społeczeństwa, a do uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia wymagana jest opinia właściwego organu Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Dlatego, przed wydaniem postanowienia uzgadniającego, działając zgodnie z art. 90 ust. 2 w/cyt. ustawy, po zapoznaniu się z przedłożonymi przy wniosku Wojewody Lubuskiego dokumentami, wystąpiono (pismami znak: RDOŚ-08-WOOŚ-II-6617-009/10/pt, z dnia 24 lutego 2010 r.) do:

- Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Gorzowie Wlkp. o wydanie opinii,
- Wojewody Lubuskiego o zapewnienie możliwości udziału społeczeństwa w trybie art. 33 -36 w/cyt. ustawy.

Informacja o raporcie o oddziaływaniu na środowisko zamieszczona została w publicznie dostępnym wykazie danych, prowadzonym przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim na podstawie art. 22 ust. 1, w związku z art. 21 ust. 2 pkt 16 w/cyt. ustawy – numer wpisu: 2009/E/0065.

Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Gorzowie Wielkopolskim, pismem znak: NS-NZ-771-6/10 z dnia 16 marca 2010 r. (data wpływu do RDOŚ 19.03.2010 r.), pozytywnie zaopiniował rozwiązania dot. planowanego przedsięwzięcia, przedstawione w przedłożonych dokumentach, nie wskazując szczegółowych warunków jego realizacji.

Wojewoda Lubuski pismem znak: IB.II.AAnt.7160-26/09 z dnia 23 marca 2010 r. poinformował, iż zapewnił możliwość udziału społeczeństwa w postępowaniu w sprawie oceny oddziaływania na środowisko w ramach postępowania w sprawie o wydanie pozwolenia na budowę.

Załączone do ww. pisma dokumenty potwierdzają, że informacja o wniosku Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Zielonej Górze o wydanie decyzji o zezwolenie na realizację inwestycji drogowej wraz wnioskiem o przeprowadzenie ponownej oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, wpisana została do publicznie dostępnego wykazu danych (Nr wpisu 2010/I/0013 – strona internetowa Centrum Informacji o Środowisku – Ekoportal, dnia 24.02.2010 r.) oraz podana do publicznej wiadomości poprzez OBWIESZCZENIE Wojewody Lubuskiego, zamieszczone: w Gazecie Wyborczej (Zielona Góra - Gorzów Wlkp.) w dniu (26.02.2010 r.), na stronie internetowej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego – BIP (25.02.2010 r.) i na tablicy ogłoszeń Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego, gdzie wywieszone było przez 22 dni (od 25.02.2010 r. do 19.03.2010 r.). Obwieszczenie było również wywieszone na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Miasta i Gminy Skwierzyna, Urzędzie Gminy Międzyrzecz, Urzędzie Gminy Bledzew, Urzędzie Gminy Przytoczna. W obwieszczeniu podanym do publicznej wiadomości zawarte zostały wszystkie informacje, wymagane wg art. 33 ust. 1 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Zgodnie z informacją Wojewody Lubuskiego w wyznaczonym w obwieszczeniu terminie nie były zgłaszane żadne uwagi ani wnioski dot. przedmiotu postępowania. Wojewoda

Lubuski nie przeprowadził rozprawy administracyjnej otwartej dla społeczeństwa.

W toku przeprowadzonego postępowania w sprawie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, w oparciu o cały zgromadzony materiał dowodowy, ustalono co następuje:

Planowana droga ekspresowa S3 Świnoujście - Jakuszyce przebiega przez teren województwa lubuskiego na odcinku od Gorzów Wielkopolskiego do węzła Międzyrzecz Północ od km (-) 0+500 do km 37+146. Dla całego ww. odcinka Wojewoda Lubuski wydał decyzję znak: ŚR.II.ANow.66130-3/06 z dnia 22 grudnia 2006 r. o środowiskowych uwarunkowaniach.

Ze względu na etapy przygotowywania projektu budowlanego ww. odcinek przedsięwzięcia podzielony został na:

- odcinek 1 obwodnica Skwierzyny od km 18+040 do km 25+500 wraz z drogą nr 24
(przedmiot obecnego postępowania administracyjnego)
- odcinek 2 odcinek Gorzów Wlkp. – Skwierzyna od km (-) 0+500 do km 18+040
- odcinek 3 odcinek Skwierzyna – Międzyrzecz od km 25+500 do km 37+146
(przedmiot obecnego postępowania administracyjnego)

Dla każdego odcinka prowadzone jest oddzielne postępowanie w sprawie o wydanie decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, a przedmiotem niniejszego postępowania jest odcinek 1 obwodnica Skwierzyny od km 18+040 do km 25+500 wraz z drogą nr 24 oraz odcinek 3 Skwierzyna – Międzyrzecz od km 25+500 do km 37+146.

Postępowanie w sprawie oceny oddziaływania analizowanego odcinka 1 i odcinka 3 drogi ekspresowej S3 na środowisko przeprowadzono w oparciu o art. 88 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko: na wniosek Generalnej Dyrekcji Dróg krajowych i Autostrad Oddział w Zielonej Górze – podmiotu planującego podjęcie realizacji przedsięwzięcia, złożony do Wojewody Lubuskiego – organu właściwego do wydania decyzji o pozwoleniu na budowę).

Raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, załączony do wniosku o wydanie zezwolenia na realizację inwestycji drogowej i przeprowadzenie ponownej oceny oddziaływania na środowisko, dotyczy odcinka 1 i 3 drogi ekspresowej biegnącego od m. Gorzów Wielkopolski (-) 0+ 500 do m. Skwierzyna 18+040.

W pobliżu analizowanego odcinka 1 i 3 zlokalizowane są następujące formy ochrony przyrody utworzone na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody:

- Obszar Chronionego Krajobrazu Nr 4 „Dolina Warty i Dolnej Noteci - położony wzdłuż drogi S3 od km 6+500 do km 19+300 w odległości ok. 1,4 km od drogi S3,
- Obszar Chronionego Krajobrazu Nr 8A „Dolina Obry”, który droga S3 przetnie na odcinku od km 18+400 do km 19+300,
- użytek ekologiczny „Przy drodze” kolidujący z węzłem „Skwierzyna 2” ,
- użytek ekologiczny „Duże Bagno” na bagnach wokół jeziora Grażyk, wzdłuż którego będzie biegnąć droga S3 na odcinku od km 33+900 do km 35+200 (w odległości minimalnej 50 m między granicą pasa drogowego a granicą użytku,

- użytek ekologiczny „Biały Domek” - położony na południe od S3 w odległości około 370 m,
- użytek ekologiczny „Bagna nad Jeziorem Głębokie” - położony na południe od S3 w odległości około 1 km,
- użytek ekologiczny „Łąki Rojewskie” – położony na północ od S3 w odległości około 2,5 km,
- użytek ekologiczny „Kalsko” – położony na północ od S3 w odległości około 2 km,
- użytek ekologiczny „Kwiecie” – położony na północ od S3 w odległości około 0,5 km,
- Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 PLH080041 „Skwierzyna” – położony na północ od S3 w odległości około 3 km,
- Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 PLH080002 „Jeziora Pszczewskie i Dolina Obry” – położony na wschód od S3 w odległości około 5 km,
- Obszar Specjalnej Ochrony Natura 200 PLB080005 „Jeziora Pszczewskie i Dolina Obry” – położony na wschód od S3 w odległości około 5 km,
- Specjalny Obszar Ochrony natura 2000 PLH080003 „Nietoperek” – położony na zachód od S3 w odległości około 8 km,
- Obszar Specjalnej Ochrony Natura 200 PLB080005 „Dolina Leniwej Obry” – położony na południe od S3 w odległości około 8 km,

Przedłożony raport zawiera niezbędne informacje, wymagane wg art. 66 w/cyt. ustawy, które są w raporcie przedstawione w sposób odpowiadający wymaganiom określonym w art. 67 ustawy, ze szczegółowością i dokładnością odpowiednio do posiadanych danych, wynikających z projektu budowlanego i innych informacji, uzyskanych po wydaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Raport zawiera opis całego przedsięwzięcia, przebiegającego przez województwo lubuskie, łącznie z rysem historycznym budowy całej drogi ekspresowej S3 oraz procedurami pozyskiwania wymaganych wskazań lokalizacyjnych, decyzji lokalizacyjnych i decyzji środowiskowych.

Na tle całego przedsięwzięcia przedstawione są w raporcie informacje dotyczące analizowanego odcinka 1 i odcinka 3. W raporcie przeprowadzono niezbędne analizy, określono potencjalne oddziaływanie i potencjalne zagrożenia środowiska, związane z realizacją i eksploatacją przedsięwzięcia na odcinku 1 oraz odcinku 3, określono także stopień i sposób uwzględnienia w projekcie budowlanym wymagań dot. ochrony środowiska, określonych w ww. decyzji.

W oparciu o informacje zawarte w raporcie, po przeprowadzeniu ponownej oceny oddziaływania na środowisko, dokonano modyfikacji, uszczegółowienia, uzupełnienia albo zmiany warunków realizacji i eksploatacji przedsięwzięcia, określonych w decyzji Wojewody Lubuskiego znak: ŚR.II.ANow.66130-3/06 z dnia 22 grudnia 2006 r. o środowiskowych uwarunkowaniach, dotyczących analizowanego odcinka drogi ekspresowej.

Rodzaj i miejsce realizacji przedsięwzięcia, określone w pkt I.1. ww. decyzji, nie uległy zmianie od czasu jej wydania, dlatego w niniejszym postanowieniu, w pkt 1.1, przedstawiono jedynie dodatkowe dane dotyczące parametrów analizowanego odcinka 1 i odcinka 3.

Ogólnie nie zmieniły się warunki dotyczące wykorzystania terenu w fazie realizacji i eksploatacji przedsięwzięcia, określone ww. decyzji, ale na podstawie informacji zawartych w przedłożonym raporcie o oddziaływaniu na środowisko postanowiono:

- doprecyzować wymagania określone w pkt I.2.n. ww. decyzji wskazując, w pkt 1.2. niniejszego postanowienia, formy wykonania zieleni izolacyjnej,
- doprecyzować wymagania określone w pkt I.3.d. ww. decyzji wskazując, w pkt 1.3. niniejszego postanowienia, uszczegółowione parametry techniczno – funkcjonalne przejść dla zwierząt,
- w pkt 1.4. niniejszego postanowienia zmienić pkt I.3.c tiret 18 ww. decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dotyczący lokalizacji przejścia dolnego dla średnich zwierząt (PZŚ-29),
- w pkt 1.5. niniejszego postanowienia, w oparciu o informacje zawarte w ww. raporcie, dodano zapis określający działania związane z ochroną płazów i gadów na przedmiotowym odcinku drogi,
- doprecyzować wymagania określone w pkt I.2.s. ww. decyzji wskazując, w pkt 1.6. niniejszego postanowienia uszczegółowienie warunku określającego przyjęte środki ochrony środowiska w fazie realizacji przedsięwzięcia,
- w pkt 1.7. niniejszego postanowienia, w oparciu o informacje zawarte w ww. raporcie dodano zapis określający wykonanie specjalnych ogrodzeń, które będą zapobiegać potencjalnym zderzeniom nietoperzy z poruszającymi się pojazdami,
- dodać zapis – w pkt 1.8. niniejszego postanowienia – w celu prawidłowego funkcjonowania systemu odprowadzania i oczyszczania spływów z projektowanej autostrady wskazano konieczność prowadzenia właściwej eksploatacji, stałej kontroli, bieżącego czyszczenia, konserwacji oraz ewentualnych napraw urządzeń podczyszczających (separatory, zbiorniki retencyjne, zbiorniki retencyjno-infiltracyjne oraz rowy drogowe). Warunek ten pominięto w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

W przedłożonym raporcie udokumentowano, że nie dojdzie do przekroczeń dopuszczalnych wartości stężeń dwutlenku azotu w latach 2011 i 2025. Podkreślenia wymaga fakt, że określenie wpływu emisji komunikacyjnej na stan powietrza wykonane zostało przy założeniu najbardziej niekorzystnych warunków.

W związku z tym w otoczeniu planowanego przedsięwzięcia nie wystąpi negatywny wpływ w tym zakresie na środowisko oraz na życie i zdrowie ludzi. Ponadto obliczenia emisji i imisji zanieczyszczeń, wykonane ponownie w oparciu o zaktualizowane prognozowane natężenie ruchu oraz nowe wartości tła zanieczyszczeń nie wskazują na potrzebę przeprowadzenia analizy porealizacyjnej w tym zakresie, co jest zgodne z zapisami ww. decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Gospodarka ściekowa, w przypadku analizowanego odcinka drogi, sprowadza się do prawidłowej organizacji odwodnienia terenu drogi oraz zabezpieczenia środowiska w sytuacjach awaryjnych. Inwestor uzyskał w dniu 19 grudnia 2009 r. decyzję Marszałka Województwa Lubuskiego znak: DW.II.625-44/08 udzielającą pozwolenia wodnoprawnego na wykonanie urządzeń wodnych i na szczególne korzystanie z wód tj. na odprowadzanie do wód i do ziemi poprzez zbiorniki retencyjno – infiltracyjne, rowy drogowe, rowy melioracji szczegółowej odpowiednio oczyszczonych, retencionowanych wód opadowych i roztopowych oraz drenazowych poprzez system odwodnienia. W przedłożonym obecnie raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko dowiedziono, że przyjęty system odwodnienia drogi oraz zastosowane urządzenia do podczyszczania spływających wód

opadowych w pełni zabezpieczają środowisko gruntowo – wodne przed zanieczyszczeniami.

W raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko określono właściwy sposób prowadzenia gospodarki odpadami zarówno na etapie realizacji jak i eksploatacji autostrady.

Parametry techniczno – użytkowe przejść dla zwierząt przyjęte w projekcie budowlanym są zgodne z ustaleniami decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach z wyjątkiem kilku przejść dla płazów i gadów, dla który przyjęto lepsze parametry zastępując przekrój rurowy (o minimalnej średnicy 1,5 m) przekrojem prostokątnym (o minimalnych wymiarach 2,5 m × 1,5 m) i rezygnując w kilku przypadkach z blokowania przejścia z przepustem drogowym.

Usunięta darnina i ziemia urodzajna zdjęta podczas robót ziemnych zostanie wykorzystana do nowego ukształtowania terenu (budowy nasypów) w granicach projektowanej drogi S3.

W celu zapewnienia właściwej drożności i funkcjonalności korytarzy migracji fauny, podtrzymujących ogólną spójność Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000 na obszarze województwa lubuskiego, wymagane jest – na terenie całego przedsięwzięcia, więc także na analizowanym odcinku 1 i 3 – prowadzenie monitoringu działań ochronnych (przejść) służących rzeczywistej ocenie realizacji działań łagodzących i minimalizujących potencjalne negatywne oddziaływanie efektu bariery antropogenicznej (wynikającej z realizacji planowanej inwestycji) na powiązanie i łączność poszczególnych obszarów w sieci Natura 2000. W związku z tym pkt II.2.a. ww. decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach uszczegółowiono i zapisano jako pkt 2.1. i pkt 2.2. niniejszego postanowienia.

Ze względu na przejście przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska od wojewody kompetencji w zakresie przeprowadzania ocen oddziaływania na środowisko na mocy ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, wyniki prowadzonego monitoringu środowiska oraz analizy porealizacyjnej należy przedkładać Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim w terminach określonych w pkt 2.4. i 3.2. niniejszego postanowienia oraz w pkt II.2 decyzji Wojewody Lubuskiego z dnia 22 grudnia 2006 r. znak: ŚR.II.ANow.66130-3/06 o środowiskowych uwarunkowaniach budowy drogi ekspresowej S3 Świnoujście – Lubawka – Granica Państwa, odcinek Gorzów Wielkopolski – Węzeł Międzyrzecz Północ.

Mając na uwadze potrzebę ochrony i zachowania stanowisk oraz siedlisk gatunków ptaków objętych ochroną ścisłą wprowadzono obowiązek realizacji monitoringu w fazie realizacji przedsięwzięcia co zostało określone w pkt 2.5. niniejszego postanowienia.

W celu zapewnienia właściwego stanu przedmiotu ochrony w obszarach Natura 2000 PLH080041 „Skwierzyna” oraz PLH080003 „Nietoperek” oraz ogólnej spójności sieci zaprojektowano monitoring o którym mowa w pkt 2.6. niniejszego postanowienia.

Na podstawie przedłożonych dokumentów ustalono, że przedsięwzięcie nie będzie źródłem znaczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko pochodzącego z Rzeczypospolitej Polskiej. Ponadto w raporcie o oddziaływaniu na środowisko udokumentowano, że proponowane rozwiązania techniczne, technologiczne i organizacyjne zagwarantują dotrzymanie standardów jakości środowiska poza terenem, do którego inwestor ma tytuł prawny. Dlatego na obecnym etapie brak podstaw do utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania w trybie art. 135 ustawy – Prawo ochrony środowiska. Ewentualna konieczność utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania może być stwierdzona na podstawie analizy porealizacyjnej – obowiązek wykonania analizy porealizacyjnej dla całego przedsięwzięcia na terenie województwa lubuskiego został

nałożony w decyzji z dnia 22 grudnia 2006 r. znak: ŚR.II.ANow.66130-3/06 o środowiskowych uwarunkowaniach, wydanej przez Wojewodę Lubuskiego.

Biorąc powyższe pod uwagę oraz działając w oparciu o cytowane na wstępie przepisy postanowiono jak w sentencji.

Informacja o niniejszym postanowieniu podlega ujawnieniu w publicznie dostępnym wykazie danych.

POUCZENIE

Zgodnie z art. 90 ust. 8 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko na niniejsze postanowienie nie przysługuje zażalenie.

Otrzymują:

1. Wojewoda Lubuski;
- ② Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Zielonej Górze;
3. a/a.

Do wiadomości:

1. Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Gorzowie Wlkp.

